

5. Plaza, S.M. Martín-Monje, E., Elorza, I., & García Riaza, B. (Eds.). 2016. Technology-enhanced language learning for specialized domains: Practical applications and mobility. *Revista Espanola De Linguistica Aplicada*. 30. 2017. 422–427. URL: <https://doi.org/10.1075/resla.30.1.18mol>

6. Traxler J., & Crompton A.H. Conclusion: Mobile Learning in Higher Education: The Challenges in Context. 2018.

REFERENCES

1. Zhovnych, O. (2017). Dydaktychni perevahy i novitni tendentsiyi zastosuvannya informatsiynokomunikatsiynykh tekhnolohiy u vyshchii osviti [Didactic advantages and latest trends in the use of information and communication technologies in higher education] *Molod i rynek*. № 7. S. 150–156. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2017_7_30. [In Ukrainian]

2. Carrier, M.E., Damerow, R.M., & Bailey, K.M. (2017). Digital Language Learning and Teaching: Research, Theory, and Practice. URL: <https://doi.org/10.4324/9781315523293> [in English]

3. Kim, S., Song, K., Locke, B.B., & Burton, J.K. (2017). Gamification in Learning and Education: Enjoy Learning Like Gaming. [in English]

4. Mauro-Jackson, M.D. (2020). The Handbook of Technology and Second Language Teaching and Learning, edited by Carol A. Chapelle and Shannon Sauro. *The CALICO Journal*, 37, 309-312. URL: <https://doi.org/10.1558/cj.37016> [in English]

5. Plaza, S.M. (2017). Martín-Monje, E., Elorza, I., & García Riaza, B. (Eds.). 2016. Technology-enhanced language learning for specialized domains: Practical applications and mobility. *Revista Espanola De Linguistica Aplicada*, 30, 422-427. URL: <https://doi.org/10.1075/resla.30.1.18mol> [in English]

6. Traxler, J., & Crompton, A.H. (2018). Conclusion: Mobile Learning in Higher Education: The Challenges in Context. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ПУГАЧОВА Катерина Сергіївна – аспірант кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті, Навчально-наукового інституту педагогіки, психології, підготовки фахівців вищої кваліфікації, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Наукові інтереси: діджиталізація, європеїзація освіти, якість професійної освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

PUHACHOVA Kateryna Serhiivna – a postgraduate student of the Department of Innovative and Information Technologies in Education, Educational and Scientific Institute of Pedagogy, Psychology, Training of Highly Qualified Specialists, Vinnytsia

Mukhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University.

Scientific interests: digitalization, Europeanization of education, quality of professional education.

Стаття надійшла до редакції 26.08.2023 р.

УДК 378.124

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-209-432-437

УМАНЕЦЬ Володимир Олександрович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри ІТО Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7237-4955>
e-mail: umkavin@gmail.com

ПОДЛІСОВСЬКИЙ Вадим Вікторович – аспірант кафедри ІТО Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3326-5851>
e-mail: vadim.podlisovskii@gmail.com

ЛІНГВОКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ

У статті визначено й охарактеризовано основні методологічні підходи, які використовуються у професійній освіті закладу вищої освіти (ЗВО) з метою формування лінгвокультурної компетентності майбутніх фахівців економічних спеціальностей: компетентнісний, діяльнісний, системний, культурологічний, міждисциплінарний.

Нині стрімко змінюються кваліфікаційні характеристики сучасних фахівців економічних спеціальностей. У зв'язку з цим все більшого значення набувають високі кваліфікаційні характеристики випускників закладів освіти, їх ініціативність, креативність і творче мислення при вирішенні нестандартних завдань, здатність до самоосвіти; вміння налагоджувати ділові контакти з іноземними партнерами; кваліфікована професійна діяльність в іншомовному середовищі.

Особливості лінгвокультурологічної компетентності майбутніх фахівців економічного профілю можуть розглядатися в межах наукової системи припущень і знань, тому є сенс виокремити сукупність теоретико-методологічних підходів, які відображають сучасний рівень наукових досліджень в даній галузі. Про це свідчать сучасні дослідження щодо обраних авторами методологічних підходів (системного, діяльнісного, компетентнісного,

культурологічного та міждисциплінарного). Оскільки в сучасній ситуації освітніх процесів у закладах вищої освіти жоден методологічний підхід не може бути застосований ізольовано від інших підходів, доцільно зосередити увагу на взаємозв'язку методологічних підходів.

Комплексне поєднання і використання проаналізованих положень створює передумови для глибокого розуміння сутності лінгвокультурної компетентності майбутніх фахівців економічних спеціальностей. Врахування таких методів та підходів дасть можливість сформувати професійну компетентність майбутнього фахівця економічних спеціальностей, розвитку необхідних для нього навичок, умінь та знань, професійних та індивідуальних якостей з метою формування конкурентоздатного висококваліфікованого професіонала на ринку праці.

Ключові слова: лінгвокультурна компетентність, методологічні підходи, системний підхід, діяльнісний підхід, компетентнісний підхід, культурологічний підхід, міждисциплінарний підхід.

UMANETS Volodymyr Oleksandrovich –

candidate of pedagogical sciences,

associate professor of the ITO department Vinnytsia State

Pedagogical University named after Mykhailo Kotsyubynskyi

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7237-4955>

e-mail: umkavin@gmail.com

PODLISOVSKYI Vadym Viktorovich–

graduate student of the ITO department Vinnytsia State

Pedagogical University named after Mykhailo Kotsyubynskyi

e-mail: vadim.podlisovskii@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3326-5851>

LANGUAGE-CULTURAL COMPETENCE OF FUTURE ECONOMIC SPECIALISTS IN THE CONDITIONS OF THE BUSINESS APPROACH

The article defines and characterizes the main methodological approaches used in the professional education of a higher education institution (HEI) with the aim of forming the linguistic and cultural competence of future specialists in economic specialties: competence, activity, system, cultural, interdisciplinary.

Currently, the qualification characteristics of modern specialists in economic specialties are rapidly changing. In this regard, the high qualification characteristics of graduates of educational institutions, their initiative, creativity and creative thinking when solving non-standard tasks, the ability to self-educate are gaining more and more importance; ability to establish business contacts with foreign partners; qualified professional activity in a foreign language environment.

The peculiarities of the linguistic and cultural competence of future specialists in the economic profile can be considered within the scientific system of assumptions and knowledge, therefore it makes sense to single out a set of theoretical and methodological approaches that reflect the current level of scientific research in this field. This is evidenced by modern research on methodological approaches chosen by the authors (systemic, activity-based, competence-based, cultural and interdisciplinary). Since in the modern situation of educational processes in institutions of higher education, no methodological approach can be applied in isolation from other approaches, it is advisable to focus attention on the interrelationship of methodological approaches.

The complex combination and use of the analyzed provisions creates prerequisites for a deep understanding of the essence of linguistic and cultural competence of future specialists in economic specialties. Taking into account such methods and approaches will provide an opportunity to form the professional competence of a future specialist in economic specialties, to develop the necessary skills, abilities and knowledge, professional and individual qualities for the purpose of forming a competitive highly qualified professional on the labor market.

Key words: linguistic and cultural competence, methodological approaches, system approach, activity approach, competence approach, cultural approach, interdisciplinary approach.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. У період трансформації економіки в бік повноцінних ринкових відносин Україні потрібні висококваліфіковані економісти, здатні працювати як у вітчизняній, так і в міжнародній економіці.

Україна потребує висококваліфікованих економістів, здатних працювати як у вітчизняній, так і в міжнародній економіці.

Країна потребує висококваліфікованих спеціалістів, зокрема, некомпітентних спеціальностей, перебуваючи в процесі інтеграції світового співтовариства, особливо в галузі економіки. Кваліфікаційні вимоги до сучасних економістів, особливо в галузі економіки, змінюються, тому необхідність розробки нових методів викладання у вищій освіті пов'язана з об'єктивними причинами.

Більшість ЗВО прийняли практику жорсткої прив'язки студентів до одного закладу на час

навчання. У той же час, вимоги сьогодення базуються на необхідності студентської мобільності, коли студенти можуть провести частину періоду навчання (наприклад, один навчальний рік або один семестр) в іншому університеті. Практика управління знаннями студентів на фіксованій основі зазвичай відбувається протягом одного семестру. Однак студенти потребують постійного когнітивного моніторингу та контролю за рівнем засвоєння знань. Іншими словами, навчання може бути зведене до запам'ятовування знань у контрольований час, і таким чином втрачається весь сенс навчання студентів.

Отже, низька якість навчання також є наслідком низького рівня самостійного навчання студентів. Не існує комбінації синхронних та асинхронних методів навчання. З одного боку, очне

і регулярно навчання включає лекції, семінари, практичні заняття та інші види навчання. У той же час, щонайменше 2/3 навчального часу відводиться на самостійне навчання (асинхронне навчання). Як студенти навчаються в цей час? Методи самостійного навчання студентів оцінюються лише опосередковано. Значна частина навчального часу, відведеного на асинхронне навчання, використовується неефективно. Можливості підвищення якості навчання слід шукати в розробці та впровадженні нових, сучасних технологій навчання, які враховують поєднання синхронного та асинхронного навчання.

Відбуваються зміни і в кваліфікаційних характеристиках сучасних економістів. У цих умовах важливими стають: висока кваліфікація випускників ЗВО, ініціативність у вирішенні нестандартних завдань, креативність, творче мислення, здатність до самоосвіти, вміння встановлювати ділові контакти із зарубіжними партнерами, кваліфікована професійна діяльність в іншомовному середовищі.

Аналіз основних досліджень і публікацій.

Аналіз соціологічної, педагогічної, культурологічної та економічної літератури показує, що Проблема формування професійної компетентності завжди цікавила науковців, але в період змін у нашій країні останнім часом вона набула особливої актуальності. Проблема формування професійної компетентності, її окремі аспекти розглядалися в наукових дослідженнях багатьох учених: філософські та методологічні підходи (В. Андрущенко, Ю. Афанасьєв, В. Бондаренко, Г. Васянович, Д. Джола, О. Дубасенюк, І. Зязюн, В. Кремень, М. Михальченко, П. Саух, та ін.); вивчення окремих видів професійної компетентності (М. Богатирьова, І. Воробйова, В. Сафонова, В. Топалова – соціокультурної компетенції; О. Вишнеvsька – ділової культури; Р. Гришкова, Н. Ігнатенко, В. Калінін – формування іншомовної соціокультурної компетенції; В. Лівенцова – культури професійного спілкування майбутніх менеджерів; Л. Савенкова – комунікативної компетентності; В. Черевко – комунікативної компетентності майбутнього менеджера у процесі професійної підготовки); підготовки фахівців у економічному університеті (Л. Волкова – іншомовної комунікативної компетентності майбутніх спеціалістів -економічного профілю; Н. Замкова – формування професійних якостей майбутніх менеджерів зовнішньоекономічної діяльності у процесі вивчення іноземних мов, О. Яцишин – формування мотивації вивчення іноземної мови студентами економічних спеціальностей та ін.).

Теорія та практика використання ІТ-технологій у підготовці майбутніх економістів досліджувалась низкою науковців, серед яких В. Биков, Р. Гуревич, М. Кадемія, О. Коберник, М. Козяр, В. Хоменко, М. Лазарєв, В. Сидоренко, С. Ткачук, Л. Шевченко та ін.

Однак результати аналізу наукової літератури свідчать про те, що питання формування

компетентності у майбутніх економістів є недостатньо висвітленим.

Мета цієї статті – Проаналізувати та описати особливості процесів формування професійної компетентності майбутніх економістів та її складових засобами ІТ-технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Професійно компетентною визнається праця професіоналів, які виконують свою діяльність на достатньо високому рівні, досягаючи конкретних результатів роботи та реалізуючи свій індивідуальний потенціал. У той же час, професійна компетентність визначається, з одного боку, співвідношенням професійних знань і вмінь у реальній діяльності, з іншого боку, професійними установками і психологічними якостями. Можемо стверджувати, що компетентність - це сукупність психологічних якостей, тобто психічний стан, який дозволяє кваліфікованому спеціалісту застосувати відповідну сукупність знань і навичок для виконання певних професійних функцій.

Таким чином, сутність професійної компетентності виражається в ступені взаємозв'язку між об'єктивними критеріями професійної діяльності, відображеними в нормативних документах, і суб'єктивною компетентністю особистості працівника.

Підготовка майбутніх спеціалістів за професійним спрямуванням потребує реалізації низки методологічних підходів в освітньому процесі закладів вищої освіти. Під методологією розуміють загальну систему теоретичних знань, що виступає як керівний принцип наукового пізнання, а також шляхів і засобів проведення наукових досліджень [8, с. 70].

Оскільки вона є методологією вивчення певних процесів і явищ, то теоретичні проблеми сучасної освіти тісно пов'язані з розвитком методології у сфері професійної компетентності майбутніх фахівців.

Освітній підхід у вищій освіті – це категорія, швидше, світоглядна, що відображає соціальні настанови суб'єкта як носія суспільної свідомості і являє собою глобальну і системну організацію освітнього процесу, що включає всі компоненти і суб'єкти (викладачів і здобувачів) педагогічної взаємодії [2, с. 97].

Використовуючи положення та висновки відповідних наукових розвідок та досліджень, феномен лінгвокультурної компетентності майбутніх фахівців економічних спеціальностей можемо розглянути в межах наукової системи припущень та знань і, на наш погляд, обґрунтовано обрати комплекс теоретико-методологічних підходів, які відображають сучасний рівень наукових підходів. Про це свідчить детальне вивчення та апробація обраних методологічних підходів: системного, діяльнісного, компетентнісного, культурологічного та міждисциплінарного. У сучасних реаліях освітніх процесів у ЗВО, жоден методологічний підхід не може бути реалізований у відриві від інших підходів, тому доцільно акцентувати увагу на взаємопов'язаності методологічних підходів.

Серед підходів у професійній діяльності викладачів, які безпосередньо впливають на формування лінгвокультурної компетенції майбутніх фахівців економічних спеціальностей, нами було обрано системний підхід. Ключовим поняттям цього підходу є «система», яка трактується, зокрема: як: «певна сукупність елементів із закономірними зв'язками та взаємодіями; якісні характеристики цих елементів становлять зміст системи, а сукупність закономірних зв'язків між елементами – внутрішню форму або структуру системи» [3, с. 584].

Основні положення системного підходу до формування лінгвокультурної компетенції, сформульовані А. Підгорбунських, у контексті професійної підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей подано таким чином: лінгвокультурна компетентність розглядається як система інтегральна якість; процес формування лінгвокультурної компетентності – підсистема професійної підготовки у ЗВО, яка може бути реалізована з урахуванням загально-дидактичних принципів професійної педагогіки; формування лінгвокультурної компетентності майбутніх фахівців економічних спеціальностей як освітня система включає структурні та функціональні елементи і характеризується внутрішньо системною інтерактивністю. Ефективність цього процесу залежить від організації системних впливів на підготовку здобувачів освіти до професійної діяльності за економічними спеціалізаціями і створення спеціальних педагогічних умов [7, с.57].

Таким чином, системний підхід, з огляду на свою універсальність та узагальненість, дає змогу дослідити процес формування лінгвокультурної компетенції фахівців економічних спеціальностей, але водночас не дає змоги вивчити діяльнісні аспекти проблем, які можна виявити в разі використання діяльнісного підходу [7, с. 59].

Згідно з принципами діяльнісного підходу, зміст навчальних дисциплін і навчальної практики має формуватися з урахуванням майбутньої професійної діяльності випускників. Прихильники діяльнісного підходу вважають, що діяльність становить суть процесу навчання, а кінцевою метою навчання є формування поведінкової моделі майбутніх фахівців; А. Леонт'єв стверджував, що життя людини – це «система видів діяльності, що змінюють один одного» [5].

Основні положення діяльнісного підходу дають змогу розглядати формування лінгвокультурної компетентності як освітню діяльність, що характеризується такими параметрами: полікультурність суспільства, статус суб'єкта як форма ставлення до взаємодії різних культур і субкультур, наявність суб'єкт-суб'єктних і суб'єкт-об'єктних відносин в освітньому процесі міжкультурної комунікації в педагогічному виші; відкритість і універсальність цієї діяльності як системи, штучність і кругова структура дослідницької діяльності, зміст якої визначається вільною постановкою цілей, актуальність і ситуативність розв'язуваної педагогічної проблеми та її відповідність навчальній діяльності студентів [7, с. 60].

Дослідники рекомендують розуміти компетентнісний підхід як процес навчання, спрямований на розвиток і формування в людини загальнокультурних, загальнопрофесійних і ключових (універсальних) компетенцій. Результатом такого процесу є професійна компетентність, тобто інтегральний характер особистості, що являє собою поєднання загальнокультурної компетентності, загальнопрофесійної компетентності, ключових компетенцій і досвіду роботи.

Завдяки компетентнісному підходу лінгвокультурну компетентність здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей можна розглядати як найважливіший результат професійної педагогічної освіти, що, фактично, «пронизує» зміст усіх дисциплін (як загальноосвітніх, так і спеціальних) і враховує їхню здатність до проходження всіх рівнів професійної підготовки. У результаті застосування компетентнісного підходу змістовні особливості лінгвокультурної компетентності майбутніх фахівців економічних спеціальностей розкриваються як система особистісних і професійних якостей, компонентів і функцій [7, с. 64].

Одним із найперспективніших кроків у цьому напрямі є використання освітніх програм, що враховують міждисциплінарні зв'язки та поєднання традиційних і сучасних методів навчання. На основі міждисциплінарного підходу реалізуються принципи активності, інтерактивності, самостійності, інтеграції, спонтанності та творчості.

Кожна дисципліна органічно вписується в загальну систему міждисциплінарної взаємодії, підпорядковану принципу спеціалізації навчання.

У контексті формування лінгвокультурної компетенції майбутніх фахівців економічних спеціальностей, можливість міждисциплінарних зв'язків зумовлена відмінностями у змісті курсу та цілях навчання. Як правило, викладання спеціальних дисциплін спрямоване на набуття студентами певних теоретичних знань і практичних навичок у межах предмета навчання, тоді як під час навчання із використанням ІТ технологій основна увага приділяється формуванню певного рівня мовної та комунікативної компетенції, а також навичок вивчення й опрацювання інформації іноземною мовою.

Впровадження відкритого освітнього середовища в навчальних закладах надає можливості для широкого використання ІТ в освітніх цілях, дієвого навчання та обміну електронними інформаційними ресурсами між учасниками освітнього процесу та організаторами освіти та дистанційного зв'язку між організаторами освітнього процесу [3, с. 62].

Зокрема, студентам першого та другого курсів, які здобувають професійну освіту з економічних спеціальностей, при проведенні лабораторного практикуму слід обирати прості завдання для лабораторних робіт. Студенти цих курсів під час експериментальної практики при вивченні комп'ютерних технологій. Їхні розрахунки і проекти виконуються під час вивчення спеціалізованих

курсів, а саме «Комп'ютерна графіка», «Комп'ютерний дизайн», «Спеціальна інформатика» тощо.

Таким чином, учасники освітнього процесу мають можливість самостійно здобувати необхідні знання, наявні в їхньому розпорядженні інформаційні ресурси та ІКТ. Робота у відкритому освітньому середовищі – це творче самовираження студентів, робота над дослідницькими проєктами, виконання та реалізація експериментальних робіт в цифровому середовищі є для них більш комфортними умовами порівняно з традиційними. Це й можливості індивідуального вивчення курсів, і розвиток професійних компетенцій, і здобуття другої вищої освіти тощо. Для цього в університетах створюються портали, такі як віртуальні університети та електронні університети. Портали «розумних (або SMART) університетів» дають змогу закладам освіти здійснювати навчання через Інтернет за обраною моделлю.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Аналіз основних методичних підходів, які використовуються у професійній освіті у вишах для формування лінгвокультурної компетенції майбутніх фахівців економічних спеціальностей, показує, що кожен підхід відіграє важливу роль у цьому процесі. Вивчення такого складного багатофункціонального предмета, як лінгвокультурна компетентність, не може обмежуватися якимось одним поглядом на нього. Лише комплексне поєднання положень аналізованих наукових підходів може стати передумовою для глибокого розуміння й усвідомлення природи лінгвокультурної компетентності майбутніх фахівців економічних спеціальностей. Це дає змогу виокремити базову позицію у визначенні педагогічних умов формування лінгвокультурної компетенції майбутніх фахівців економічних спеціальностей.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Джура О. Д. Глобалізаційні виклики життєтворчій функції освіти. Філософські обрії. *Науково-теоретичний журнал інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України та Полтавського державного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*. Вип. 22. Київ-Полтава, 2009. 225 с.
2. Йолон П. Системний підхід. Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (голова редколегії) та ін.; Л. В. Озадовська, Н. П. Поліщук (наукові редактори); І. О. Покаржевська (художнє оформлення). Київ: Абрис, 2002. 742 с.
3. Уманець, Володимир, Наталія Покаместова. "Можливості застосування інноваційних методик у навчальному процесі вnz." *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2017. № 48. С. 164–168.
4. Гуревич, Р., Кадемія, М., & Уманець, В. Інноваційні технології у закладах вищої освіти. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*, (51), 2018. С. 11–15.
5. Биков В. Ю. Моделі організації системи відкритої освіти : Монографія. К. : Атіка, 2009. 684 с.

6. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання: навчально-методичний посібник. Ч. 1. Вінниця: ФОП Тарнашинський О.В., 2017. 303 с.

7. Сисоєва С. О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.

8. Тодорова Н. Ю. Міжкафедральна синергія у викладанні іноземної мови професійного вжитку. Донецький національний технічний університет. URL: http://www.academia.edu/5755786/_11_11_2009.

9. The Bologna Declaration on the European space for Higher education on explanation. Bolona, 1999.

REFERENCES

1. Dzhura, O. D. (2009). Hlobalizatsiini vyklyky zhyttivtorchii funktsii osvity. [Globalization challenges of the life-creating function of education]. *Naukovo-teoretychnyi zhurnal instytutu filosofii imeni H. S. Skovorody NAN Ukrainy ta Poltavskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni V. H. Korolenka*. Vyp. 22. Kyiv-Poltava, 2009. 225 s. [in Ukrainian]
2. Iolon, P. (2002). Systemnyi pidkhd. Filososfskyi entsyklopedychnyi slovnyk [A systematic approach. Philosophical encyclopedic dictionary] / V. I. Shynkaruk (holova redkolehii) ta in.; L. V. Ozadovska, N. P. Polishchuk (naukovi redaktory); I. O. Pokarzhevska (khudozhnie oformlennia). Kyiv: Abrys, 742 s. [in Ukrainian]
3. Umanets, Volodymyr, Nataliia Pokamestova (2017). "Mozhlyvosti zastosuvannia innovatsiinykh metodyk u navchalnomu protsesi vnz." [Possibilities of applying innovative methods in the educational process of universities]. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems № 48*. S. 164–168. [in Ukrainian]
4. Hurevych, R., Kademiia, M., & Umanets, V. (2018). Innovatsiini tekhnolohii u zakladakh vyshchoi osvity [Innovative technologies in institutions of higher education]. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. (51). S. 11–15. [in Ukrainian]
5. Bykov, V. Yu. (2009). Modeli orhanizatsii systemy vidkrytoi osvity [Organizational models of the open education system] : Monohrafiia. K. : Atika, 684 s. [in Ukrainian]
6. Kademiia, M. Yu. (2017). Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii navchannia: navchalno-metodychnyi posibnyk [Information and communication technologies of education: educational and methodological manual]. Ch. 1. Vinnytsia: FOP Tarnashynskiy O.V., 303 s. [in Ukrainian]
7. Sysoieva, S. O., Krystopchuk, T.Ie. (2013). Metodolohiia naukovo-pedahohichnykh doslidzhen: Pidruchnyk [Methodology of scientific and pedagogical research: Textbook]. Rivne: Volynski oberehy, 2013. 360 s. [in Ukrainian]
8. Todorova, N. Yu. Mizhkafedralna synerhiia u vykladanni inozemnoi movy profesiinoho vzhytku [Interdepartmental synergy in teaching a foreign language for professional use]. *Donetskyi natsionalnyi tekhnichnyi universytet*. URL: http://www.academia.edu/5755786/_11_11_2009. [in Ukrainian]

9. The Bologna Declaration on the European space for Higher education on explanation (1999). Bolona. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

УМАНЕЦЬ Володимир Олександрович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри ІТО Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Наукові інтереси: лінгвокультурна компетентність майбутніх фахівців економічних спеціальностей в умовах діяльнісного підходу.

ПОДЛІСОВСЬКИЙ Вадим Вікторович – аспірант кафедри ІТО Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Наукові інтереси: професійна освіта, ІТ в професійній підготовці, ІКТ.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

UMANETS Volodymyr Oleksandrovich – candidate of pedagogical sciences, ssociate professor of the ІТО department Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsyubynskyi.

Scientific interests: language-cultural competence of future economic specialists in the conditions of the business approach.

PODLISOVSKYI Vadym Viktorovich – graduate student of the ІТО department Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsyubynskyi.

Scientific interests: vocational education, ІТ in vocational training, ІСТ.

Стаття надійшла до редакції 26.08.2023 р.